

MİMARLIK BÖLÜMÜ ÖĞRENME KAZANIMI-PROGRAM YETERLİLİĞİ-ÇIKTISI SAĞLAMA DÜZEYİ

Genel Bilgiler

İnsanların yaşam çevrelerini oluşturan mekânsal düzenlemeler her zaman zorunlu olan ve tasarlanması gereken eylemleri içermektedir. Bu eylemlerin gerçekleştiği mekânların en küçüğünden en büyüğüne kadar kurgulanması, tasarlanması, üretimi, denetlenmesi ve organizasyonu ile birlikte kültürel sürekliliğin ifadeleri ve bu ifadelere yeni eklemlemeler mimarlığın temel ilgi ve bilgi alanlarını meydana getirmektedir. Mimarlık, estetik, birey-toplum psikolojisi, politika ve tarihe kadar yayılan disiplinler arası bir alandır. İnsanların yaşama eylemini kolaylaştırmak, belirli bir tasarım kalitesi içerisinde barınma, eğlenme, dinlenme, çalışma gibi farklı ilişkisellikler içeren eylemlerini sürdürebilmeleri için gerekli mekânsal düzenlemeleri üretme odaklı bir disiplindir. Bir başka deyişle, mimarlığın temel ilgi alanı yaşantının kendisidir. Mimarlık Bölümü tüm bu temel ilgi alanları kapsamında yapılandırılmış ve yapılandırılacak çevrenin tasarımına yönelik tasarımcılar ve araştırmacılar yetiştirerek her ölçekteki tasarım ürünlerinin özgül ve yüksek niteliklere sahip olmasına katkıda bulunmak amacındadır.

Amaçlar

Mimarlık lisans eğitiminin temel amacı, insana, doğaya ve kültürel süreçlere duyarlı, mesleki bilgi ve beceri sahibi, belirli bir meslek etiği edinmiş donanımlı bireyler yetiştirmektir. Böylelikle Türkiye’de her ölçekteki tasarım ürünlerinin özgül ve yüksek niteliklere sahip olmasına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

Program Profili (Amaç)

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalitesi ve araştırmalarının özgüllüğü ile ulusal ve uluslararası ölçekte tanınmak,
Öğrenci odaklı bir öğretim anlayışına sahip olmak,
Meslek alanı ile ilgili yerel, ulusal ve uluslararası kuruluş ve etkinliklerde aktif rol almak,
Eğitim-öğretim ve araştırmaya yönelik ulusal ve uluslararası akademik ortaklıklar geliştirmek,
Toplam kalite yönetimi ilkelerini benimsemek,
Sürekli gelişen bir bölüm olma ilkesiyle mesleki programı düzenleyerek ulusal ölçekte eğitime yön vermek,
Sektör ihtiyaçlarına hızlı cevap verebilen güçlü bir yapı oluşturmak.

Öğrenme Kazanımları (Tanım)

Ekolojik, ekonomik, mekânsal, sosyal-kültürel ve kurumsal açıdan eşgüdümlü sürdürülebilir model ve yaklaşımları geliştirir.
Doğal ve kültürel oluşumlara ilişkin verileri çözümleme, değerlendirme ve yorumlama becerisi kazanır
Mimarlık disiplini bağlamında niteliksel ve niceliksel açıdan uygun yöntemleri seçebilme ve teknolojik araçlar eşliğinde kullanabilme becerisi kazanır.
Tasarım, planlama ve uygulama çalışmalarında bireysel ve ekip çalışmalarına görev alma ve sorumluluk bilinci kazanır.
Aktörler-paydaşlar ve kurumlar ile toplum arasındaki etkileşimi kavrama becerisi kazanır.
Çok yönlü bakış açısı ve eleştirel düşünme becerisini kazanır-geliştirir.
Toplumsal, mesleki ve bilimsel-akademik etik ve değer bilinç ve sorumluluğu kazanır.
Yaşam boyu öğrenme becerisi kazanır.

Anahtar Yetkinlikler

Aşağıda sıralanan anahtar yetkinliklere ileri düzeyde sahiptir:

Okuma yazma yetkinliği, Dijital yetkinlik, Kişisel, sosyal ve öğrenmeyi öğrenme yetkinliği, Girişimcilik yetkinliği, Kültürel farkındalık ve ifade yetkinliği.

PROGRAM YETERLİLİKLERİ

1. Mimarlık konularına dair genel bilgi ve yönelim sahibidir. (mimari tasarım, mimarlık kuramı ve tarihi, yapı malzemeleri ve teknolojileri, yapı sistemleri ve inşası, proje yönetimi, maliyet unsurları ve inşaat mevzuatı, restorasyon ve koruma, vb.)
2. Mimarlık alanıyla ilişkili mevcut paradigmaları, kuramsal ve kavramsal çerçeveleri ve ilkeleri anlar ve eleştirel yaklaşır.
3. Mimarlıkla ilişkili sanatlar, teknolojiler ve beşeri bilimlere dair yeterli bilgi sahibidir.
4. Mimarlık mesleğini, özellikle sosyal, kültürel ve çevresel etmenleri de dikkate alarak mimarın toplumdaki konumunu ve rolünü anlar.
5. Sahip olduğu mimari bilgi ve kavrayışı pratik yaşam problemlerine geçerli karşılıklar geliştirmekte kullanabilir, uygulayabilir ve mimarlık alanına ait gerekli ve önemli bilgiyi uzman olmayanlara aktarabilir.
6. Bir tasarım sürecinde uygun araştırma, tasarım ve planlama strateji ve tekniklerini belirleyebilir ve kullanabilir.
7. Tasarım süreçleri içinde bilgi teknolojilerini etkileşimli olarak düşünme, üretim ve iletişim için kullanabilme yetkinliğini de kapsayan 'mimari tasarım yetkinliğine' sahiptir. Eleştirel ve öz-eleştirel düşünebilir; problem tanımlayıp ortaya koyarak çözüm üretebilir, analitik düşünebilir ve sentez yapabilir.
8. Mimari tasarım problemlerine karşılık üretirken sosyal, çevresel, kentsel ve ekonomik sürdürülebilirlik ve yaşam odaklı yaklaşımların gerekliliğinin farkındadır.
9. Resmi, gayri resmî ve bilimsel düzeyde düzgün sözlü ve yazılı iletişim kurabilir ve görsel ortamlarda geleneksel ve sayısal metotları kullanabilir, grafik anlatım ve 3D modelleme becerileri gelişmiştir.
10. Hem bireysel hem de bir ekibin parçası olarak çalışabilir, belirli bir süre içerisinde karmaşık gereklilikleri örgütleyip zamanında üretimi gerçekleştirebilir.
11. Toplumsal sorumluluk ve bilinci ile etik muhakemeye dayanarak hareket ederek çevre ve kültürel mirasın korunmasına çalışır.

ÖĞRENME ORTAMLARI

Eğitim ve öğretim örgün, açık veya uzaktan öğretim şeklinde gerçekleştirilir. Ayrıca, yükseköğretim kurumları bünyesindeki laboratuvarlarda ve atölyelerde ya da endüstride, sağlık kurumlarında ve iş yerlerinde staj veya iş yeri eğitimi olarak uygulamalı eğitimler yapılır.

Derslik, Stüdyo, Bilgisayar Laboratuvarı, Saha Gezileri

EĞİTİM ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Anlatım

Öğretmenin merkezde olduğu yöntemlerin başında gelir. Öğretmenin konuyu aktif olarak anlattığı, öğrencinin ise pasif dinleyici olduğu bir yöntemdir. Bu yöntemle ders; rapor, betimleme ve açıklama şeklinde işlenir.

Tartışma

Duruma göre sınıftaki bütün öğrencilerin ya da sınıfın belli bir kısmının katılımını sağlayan bir yöntemdir. Bu yöntemde, grup üyeleri tartışma konusunu çeşitli görüş noktalarına göre ele alarak tartışır ve problem çözme ile ilgili alternatif görüşler ortaya çıkarırlar. Tartışmada esas olan noktalardan biri; grubun birlikte düşünme ve düşüncelerini belli bir mantık örüntüsü içinde ifade etme çabasıdır. Öğrencilerin düşünme, ifade becerileri ve demokratik tutum geliştirmelerine katkı sağlar.

Gösterip Yaptırma

Bu yöntemde, öğretim üyesi; deney, gösteri gibi bir etkinliği sınıf önünde yaparak gösterir ve sonrasında öğrencilerin yapmalarını sağlar. Öğrenciler sadece bakarak ve izleyerek değil, aynı zamanda yaparak ve deneyerek öğrenmeye çalışırlar.

Örnek Olay

Örnek olay incelemesi, öğrencilerin gerçek ve sorunlu bir olaya aktif olarak katılarak çözümlemeci bir bakış açısını kullanmalarını gerektiren bir yöntemdir. Sorunlu olay gerçek ya da gerçeğe çok yakın olabilir. Olayı anlatan ve gerekli verileri kapsayan bir doküman üzerinde çalışan öğrenci(ler), olayı öğrenir, verileri çözümler, sorunu değerlendirirler. Birlikte tartışarak olayın nedenine ya da çözümüne ilişkin öneriler geliştirirler. Öğrenciler süreç içinde aktif konumda kalırlar ve üst düzey kazanımlar elde ederler.

Sorun (Problem) Çözme

Bir şüphe veya belirsizlikten doğan herhangi bir duruma sorun adı verilmektedir. Genellikle insan hayatında engelleyici veya rahatsızlık verici bir rolü olan sorunlar bilimsel yöntemin aşamalarıyla ele alınarak çözülürler. (a) Sorun belirlenir. (b) Sorun tanımlanır. (c) Olası çözüm yolları aranır ve hipotez geliştirilir. (d) Çözüm yolu sınanır. (e) Sınama doğru çözüme götürürse hipotez doğrulandığı için genellemeye gidilir. (f) Sınama doğru çözüme götürmezse, geriye dönülerek sınama etkinlikleri gözden geçirilir, seçilen başka bir hipotezle tekrar sınanır. Bu yöntem kişinin problem çözme, bağımsız çalışma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme gibi yeteneklerini geliştirir.

İşbirlikli Öğrenme

İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin ortak bir amaç için birlikte çalışmaları esasına dayanan bir öğrenme türüdür. Farklı beceri ve yetkinlikleri olan öğrenciler, heterojen gruplarda bir araya gelip, birbirlerine yardımcı olarak öğrenirler. İşbirliği kurma sırasında yardım etme ve yardım alma, içinde bulunduğu grup birliğinin farkına varma gibi önemli deneyimler edinilir. Böylece gelecekte iş yaşamında çok önemli bir beceri olan ekip çalışmasına yatkınlık konusunda kazanımlar gerçekleşir.

Soru-Cevap

Kullanılan farklı tipteki sorularla (birleştirici, ayırıcı, değerlendirme, bilgi isteyen, motive edici ve beyin fırtınası) öğrencinin süreç içinde daha aktif bir konuma gelse de, eğitmen merkezli yöntemlerdendir. Amaca hizmet eden ve mümkün olduğunca öğrenciyi düşünmeye sevk edecek sorular sorulmalı, yanlış bile olsa, öğrencilerin düşüncelerini rahat ifade etmeleri ve konuşmaları, hem öğrenmeleri hem de kendilerine güven kazanma açısından büyük önem taşımaktadır. Aynı zamanda derse katılımı düşük olan öğrencileri teşvik etmek için etkilidir.

Kavram Haritaları

Kavramların ilişkileri, kapsamaları ve temel özelliklerinin şekil, grafik ve sözcüklerle, önerme ve ilkelere dayalı olarak ifade edildiği bir ilişki ağını ifade eder. Görsel yolla öğrenmeye olanak sağlar. Şu

aşamalar izlenir: (1) Öğretilecek konuyla ilgili kavramlar listelenir. (2) Öğretilecek konunun adı en başa yazılır. (3) Kavramlar arasındaki ilişkiler ve genellemeler maddeler halinde yazılır. (4) Kavramlar kutucuk içine alınır. (5) Kavramlar en genel kavramdan özel kavramlara doğru veya kapsam, özellik ve ilişkilerine göre derecelenir. Derecelendikten sonra kutucuklar içine alınır. (6) İlişkiler, oklar ve ifadelerle yönlendirilir.

Proje

Proje tabanlı öğrenim, öğrencileri farklı karmaşıklıkta sorunlarla uğraşmaya ve bunun sonunda sıradan olandan uzaklaşan ürünler oluşturmaya yönlendiren bir öğretim yoludur. Öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanmalarına olanak sağlar ve olaylara geniş açıdan bakmalarını gerektirir.

Gezi

Öğrenmeyi sınıf dışına taşıyan bir yöntemdir. Öğrencileri fabrika, müze, kütüphane, çeşitli devlet kurumları, dağ, orman, göl, park, bahçe gibi yerlere götürerek oralarda doğrudan gözlem yaptırılarak bilgi edinmeyi sağlayan bir yöntemdir.

Gözlem

Genellikle doğaya ilişkin bilgilerimizi gözlemlerimiz yoluyla edinsek de, gözlem yöntemi başka olgu ve durumlar için de kullanılır. Gözlem sonucu elde edilen bulgular zihinde işlenerek belli başlı genellemelere ulaşmaya çalışılır. Eğer belli hatalardan dolayı yanlış genellemelere ulaşılmışsa, aynı olgu ve varlıklar üzerinde tekrar gözlem yapmak gerekir.

Görüşme

Öğretim üyesinin belli konularda daha farklı donanıma sahip kişileri (edebiyatçı, sanatçı, tasarımcı, yazar, çizer, vs.) öğrenim ortamına davet ederek, öğrenciler önünde geliştirilen bir konuşmayı ifade eder. Öğrencileri duyuşsal anlamda tetikleyen bir tekniktir. Bazı durumlarda öğrenciler bilgi edinmek amacıyla belli kişilerle görüşmeler yaparak, elde ettikleri bilgileri çözümleyerek öğrenebilirler.

Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası, değerlendirme ya da sınırlama olmaksızın bir sorunun çözümüne ilişkin mümkün olduğunca alternatif çözüm yollarını elde etmek için düzenlenmiş olan bir grup çalışması sürecidir. Beyin fırtınasının amacı, öğrencilerin fikir üretmelerini sağlamak ve onların kendilerini ifade etmesini kolaylaştırmaktır. Bu teknik, üst düzey tartışma tekniği olarak kullanılır.

Değerlendirme

Yukarıda sıralanan tüm yöntemler mimarlık eğitimi içinde birbirine dolaşık halde, belirli bir hiyerarşik derece ve sıraya sokulmaksızın, konumsal ve ilişkisel olarak sürekli dinamik bir kurgu halinde eş ya da art zamanlı aktüelleşen bir içerik belirler. Kuramsal ya da uygulamalı dersler açısından görece farklı işleyiş katmanlarına sahiptir. Bir yanıyla da öğretim üyesinin eğitim perspektifi ve deneyimiyle orantılı olarak değişkenlikler sergileyebilmektedir.

Söz konusu değişkenlikler “Öğrenme Kazanımı-Program Yeterliliği-Çıktısı Sağlama Düzeyi” çerçevesinde belirli bir esneklik payı barındırmaktadır. Sosyo-psişik-tarihsel-kültürel bir yaşam biçimi olan insan varlığının farklı tarihsellik katmanlarındaki (öğretim üyeleri-öğrenciler) karşılaşma türlerinden biri olan eğitim bağlamında öğrenme-kazanım-yeterlilik düzeyleri de türdeş hale getirilemeyecek kadar karmaşılaşmaktadır. Mimarlık eğitimi içinde küçük bir grup ders belki nicelik üzerinden geometrik anlamda net bir dizgeye yaklaştırılabilirerek görece nesnel ölçütler üzerinden

doğru ve yanlış dikotomisi içinde değerlendirmeye denk düşebilmektedir. Ancak kuramsal dersler dahil olmak üzere özellik tasarım stüdyosu dersleri nitelikli devama dayalı bir seyir kaydı içinde “Probleme Dayalı Öğrenim” yönetmeliği çerçevesinde geliştirilen rol ve sorumluluklar üzerinden niteliksel gözlem ve karşılıklı görüş alış-verişi içinde yürütülmekte not dağılımı stüdyodaki öğrencilerin performansları açısından en alt ve en üst düzeyler arasında oluşan dağılımlara göre dersi yürüten öğretim üyelerince değerlendirilerek yerleşletirilmektedir.

Bu koşullar içinde ÖK-PY matrisleri gibi istatistiksel yönelimli modellerin denk düşmediği düşünülmektedir. Dersleri bir kısmı belki iki sınav üzerinden niceliksel ve sayısal olarak değerlendirilebilecek olsa da ağırlıklı olarak öğrenci performansı sınavdan çok süreç içindeki gelişim hatlarının tutarlılığı veya tutarsızlığı üzerinden performansların niteliksel anlamdaki yetkinliğini ortaya koymaktadır. Buradaki öğretim üyesinin olası bireysel kaprisleri dersi yürüten diğer öğretim üyelerinin müzakereleri sonucu eritilmektedir.

Çerçevenin hesaplamalı odaklı yönünün mimarlık eğitimi bağlamında yetersiz kalacağı düşünülmektedir.